

Dalykinės kalbos teorijos įvadas

Einführung in die Fachsprachen

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Dalykinės kalbos teorijos įvadas	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Eglė Kontutytė	VU Filologijos fakulteto Vokiečių filologijos katedra
Kitas (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmaoji pakopa (BA)	pasirenkamas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	pavasario semestras	vokiečių

Reikalavimai studijuojančiam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti vokiečių kalbą \geq B2 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Šiuo dalyku siekiama ugdyti		
<ul style="list-style-type: none"> lingvistinę kompetenciją, tiriamojo darbo įgūdžius, gebėjimą analizuoti bei vertinti vokiečių dalykinės kalbos reiškinius, lyginti juos su lietuvių kalbos reiškiniais, įgyti gebėjimą rasti ir analizuoti informaciją iš skirtinę šaltinių, kritiškai mąstytį, savarankiškai mokytis. 		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- įgasis žinių apie dalykinę kalbą kaip kalbotyros objektą;	paskaita (probleminis dėstymas), seminaras, informacijos paieška, literatūros skaitymas	testas (atvirojo tipo užduotys/klausimai)
- gebės aprašyti, analizuoti ir aiškinti vokiečių dalykinės kalbos reiškinius įvairiais požiūriais (gramatiniu, leksikologiniu, stilistiniu ir teksto);	seminaras, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys	įvairios užduotys: dalykinės kalbos reiškinio analizė
- gebės gretinti vokiečių kalbos reiškinius su lietuvių kalbos reiškiniais, nustatyti ir paaiskinti jų panašumus ir skirtumus;	seminaras, diskusija, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys	įvairios užduotys: dalykinės kalbos reiškinio analizė
- žinos, supras ir gebės tinkamai vartoti bei aiškinti pagrindines dalykinės kalbos sąvokas ir terminus;	paskaita (probleminis dėstymas), diskusija, seminaras, informacijos paieška, literatūros skaitymas, pranešimas	testas (atvirojo tipo užduotys/klausimai)
- gebės analizuoti dalykinei kalbai būdingus reiškinius, įžvelgti sudėtinges dalis ir ryšius tarp jų;	seminaras, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys	įvairios užduotys: dalykinės kalbos reiškinio analizė
- gebės lyginti ir kritiškai vertinti informaciją, kalbinius reiškinius, spręsti apie jų privalumus ir trūkumus;	seminaras, diskusija, informacijos paieška, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys	testas (atvirojo tipo užduotys/klausimai)

- gebės ižvelgti lingvistinę problemą, jai ištirti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, tyrimo metodus ir šaltinius, taikyti filologinio tyrimo metodus;	seminaras, informacijos paieška, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys	įvairios užduotys: dalykinės kalbos reiškinio analizė
- gebės pristatyti tyrimo rezultatus ir pateikti išvadas ar rekomendacijas;	seminaras, informacijos paieška, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys, pranešimas	įvairios užduotys: dalykinės kalbos reiškinio analizė, pranešimas
- gebės kelti probleminius klausimus ir aktyviai dalyvauti diskusijoje;	seminaras, diskusija, informacijos paieška, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys	testas (atvirojo tipo užduotys/klausimai)
- gebės planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų (užduotis atlkti laiku);	informacijos paieška, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys	įvairios užduotys: dalykinės kalbos reiškinio analizė, pranešimas
- bus nusiteikę tobulinti akademinių veiklos kokybę: nuolat tobulinti įgytas žinias ir gebėjimus bei siekti naujų.	seminaras, diskusija, informacijos paieška, literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys	įvairios užduotys: dalykinės kalbos reiškinio analizė

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarių	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Dalykinės kalbos samprata ir jos santykis su bendrosios kalbos vartosena	2		2				4	10	literatūros skaitymas, tekstų analizė, diskusija
Dalykinės kalbos skirstymas: dalykinės kalbos horizontalios atmainos ir vertikalūs sluoksniai	1		1				2	10	literatūros skaitymas, atvejų analizė
Dalykinės kalbos žodynas: dalykinės kalbos žodyno skirstymas, terminija, kelių kalbų terminų ekvivalentai, terminų darybos būdai	1		3				4	8	literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys
Dalykinės kalbos gramatikos bruožai: morfologiniai, sintaksiniai			2				2	8	literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys
Dalykiniai tekstai: samprata, teksto žanras, analizės modeliai	1		3				2	8	literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys
Dalykiniai tekstai: struktūros modelis, kohezija ir koherencija			2				2	8	literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys
Dalykiniai tekstai: funkcijos, tipologija, žanro analizė			4				4	10	literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys
Dalykinės kalbos horizontalios atmainos: ekonomikos kalba, medicinos kalba			2				4	10	literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys
Testai ir pasiruošimas jiems			4				4	12	literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys
Pranešimai			4				4	14	literatūros skaitymas, tiriamojo pobūdžio užduotys, pranešimas, diskusija
Iš viso	5		27				32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
----------------------	--------------	---------------------	----------------------

2 testai raštu	80%	Sesijos metu	10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 95-100 proc. klausimų. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 85-94 proc. klausimų. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 75-84 proc. klausimų.
			7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atsakyta į 65-74 proc. klausimų. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai bingesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atsakyta į 55-64 proc. klausimų. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atsakyta į 51-54 proc. klausimų. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Pranešimas	20%	Semestro metu	Vertinama pagal šiuos kriterijus: Darbo struktūra: 0,5 balo pranešimo struktūra aiški ir logiška, yra visos reikiamas dalys (įvadas, dėstymas, išvados, literatūros ir šaltinių sąrašas); Darbo koncepcija (įvadas): 1 balas pagrįstas temos pasirinkimas, aiškiai suformuluotas tyrimo tikslas (hipotezė) ir uždaviniai, pasirinkta tyrimo metodika (metodai, tyrimo medžiaga) atitinka tiriamą problemą ir tyrimo tikslą; Teorinis pagrindas: 2 balai tema atskleista išsamiai, remiamasi naujausia moksline literatūra, nėra dalykinį klaidų, darbo autorius lygina ir vertina įvairių autorių pozicijas; Tyrimo rezultatai: 2 balai tinkamai pasirinkta ir surinkta tyrimo medžiaga, analizė išsami, nėra dalykinį klaidų, visi teiginiai pagrįsti empiriniais duomenimis/argumentais (lentelės, diagramos ar pan.); Išvados: 1 balas išvados pagrįstos, formuluojamos remiantis empirine medžiaga; Minties rišumas: 0,5 balo mintys dėstomas rišliai, logiškai ir aiškiai. Komunikaciniai aspektai (kontaktas su publika): 1 balas kalba, mimika ir gestai orientuoti į klausytoją, pranešėja(s) bendrauja su publika, atsako į užduotus klausimus, diskutuoja; Kalba: 2 balai • dėstoma moksliini stiliumi, vartojamų gramatinių struktūrų ir žodyno spektras platus, kalbos priemonės vartojamos taisyklingai

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. / tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Kontutytė, Eglė	2017	Einführung in die Fachsprachenlinguistik		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla http://web.vu.lt/flf/e.kontutyte/files/2011/04/Kontutyte_Fachsprachenlinguistik_2017.pdf
Papildoma literatūra				
Buhlmann, Rosemarie / Fearns, Anneliese	2018	Handbuch fach- und berufsbezogenen Deutschunterrichts DaF, DaZ, CLIL. (= Forum für Fachsprachenforschung 141).		Berlin: Frank & Timme
Fluck, Hans-Rüdiger	1996	Fachsprachen		Tübingen: Franke
Hoffmann, Lothar / Kalverkämper Hartwig / Wiegand, Herbert Ernst	1998	Fachsprachen. Languages for Special Purposes	14 tomas, 1 dalis	Berlin, New York: de Gruyter

Kniffka, Gabriele / Roelcke, Thorsten	2016	Fachsprachen und Fachsprachenvermittlung im Unterricht		Paderborn: Schöningh
Roche, Jörg / Drumm, Sandra (Hrsg.).	2018	Berufs-, Fach- und Wissenschaftssprachen. Didaktische Grundlagen.		Tübingen: Narr Francke Attempto
Roelcke, Thorsten	2010	Fachsprachen		Berlin: Schmidt

Atnaujinta: 2023-11-20

COURSE UNIT DESCRIPTION

Course unit title	Code
Einführung in die Fachsprachen	

Lecturer(s)	Department, Faculty
Coordinating: Assoc. Prof. Dr. Eglė Kontutytė	Philologische Fakultät, Institut für Sprachen und Kulturen im Ostseeraum, Lehrstuhl für Deutsche Philologie
Other:	

Study cycle	Type of the course unit
Erste Stufe: Bachelorstudium	Wahlfach

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Präsenzveranstaltungen	Frühlingssemester	Deutsch

Requisites	
Prerequisites: Deutschkenntnisse auf Niveau \geq B2	Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	130	32	98

Purpose of the course unit: programme competences to be developed

Mit diesem Kurs sollen vor allem Kompetenzen auf dem Gebiet der Fachsprachenlinguistik des Deutschen vermittelt werden: Wissen um die Fachsprachenlinguistik als ein Bereich der angewandten Linguistik sowie Verständnis und Analyse der Fachsprachen. Zugleich sollen die Fertigkeiten Lesen, Sprechen und Schreiben in Bezug auf die deutsche Sprache, praktische Anwendung des erworbenen Fachwissens, Organisations- und Planungsfähigkeit, die Fähigkeit zur Auswahl und Umsetzung sinnvoller Lösungsstrategien, analytisches und kritisches Denken, d. h. die Fähigkeit, fachsprachliche Phänomene zu analysieren, gefördert. Darauf hinaus sollen Lernbereitschaft sowie ergebnis- und zielorientiertes Handeln gefördert werden.

Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
Die Studierenden		
<ul style="list-style-type: none"> - kennen und verstehen die wichtigsten Begriffe der Fachsprachenlinguistik und sind in der Lage, sie angemessen zu verwenden und zu erklären; - haben Kenntnisse auf dem Gebiet der Fachsprachenlinguistik der deutschen Sprache; - können wissenschaftliche Texte in deutscher Sprache verstehen; - sind in der Lage, unter Anwendung geeigneter Methoden und Terminologie fachsprachliche Phänomene des Deutschen zu analysieren, zu beschreiben und zu erklären; - können sich über wissenschaftliche Probleme auf dem Gebiet Fachsprachenlinguistik mit ihren Kolleg(inn)en austauschen. - sind in der Lage, ein fachsprachenlinguistisches Problem zu identifizieren, zur Erforschung dieses Problems empirische Daten zu sammeln, unter Anwendung geeigneter Methoden zu analysieren, zu systematisieren und kritisch auszuwerten; 	<p>Vorlesungen mit vorlesungsbegleitenden Aufgaben, Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte</p> <p>Lesen und Analyse wissenschaftlicher Literatur, Gruppendiskussion, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele</p> <p>Seminare, Gruppendiskussion, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele</p>	<p>2 Tests in der Mitte und am Ende des Semesters (mit offenen Aufgaben)</p> <p>2 Tests in der Mitte und am Ende des Semesters (mit offenen Aufgaben), Vortrag zur Präsentation der Analyseergebnisse</p> <p>2 Tests in der Mitte und am Ende des Semesters (mit offenen Aufgaben), Vortrag zur Präsentation der Analyseergebnisse</p>

<ul style="list-style-type: none"> - können Zeit effektiv planen und vorgegebene Fristen einhalten; - sind in der Lage, ihre Lernergebnisse und ihre akademischen Aktivitäten zu evaluieren und streben eine nachhaltige Verbesserung von Ergebnissen an. 	<p>Erledigung von Hausaufgaben</p>	<p>2 Tests und der Vortrag, die zur angegebenen Zeit erledigt werden müssen</p>
	<p>Analyse von gemachten Aufgaben</p>	<p>Benotung von Tests und des Vortrags und Rückmeldungen</p>

Course content: breakdown of the topics	Contact hours						Individual work: time and assignments		
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship/work placement	Contact hours, total	Individual work	Assignments
Begriff Fachsprache. Fach- und Gemeinsprache, Einfluss der Fachsprache auf die Gemeinsprache	2		2				4	10	Vorlesungen mit vorlesungsbegleitenden Aufgaben, Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele, Gruppendiskussion
Gliederung der Fachsprache: horizontale Varietäten und vertikale Schichten, Gliederung der Fachsprache Linguistik	1		1				2	10	Vorlesungen mit vorlesungsbegleitenden Aufgaben, Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele, Gruppendiskussion
Wortschatz der Fachsprache: Schichten des Wortschatzes der Fachsprache, Terminologie, zweisprachige Terminologie	1		3				4	8	Vorlesungen mit vorlesungsbegleitenden Aufgaben, Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele, Gruppendiskussion
Grammatik der Fachsprache: Verbformen, Kondensation, Satztypen und -arten			2				2	8	Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele, Gruppendiskussion
Fachtext: Begriff, Textsorte, Analysemodelle der Textsorte	1		3				4	8	Vorlesungen mit vorlesungsbegleitenden Aufgaben, Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele, Gruppendiskussion
Fachtext: Textbauplan, Kohärenz und Kohäsion			2				2	8	Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele, Gruppendiskussion
Fachtext: Textfunktionen, Texttypologie, Textsortenanalyse			4				4	10	Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der

								Fallbeispiele, Gruppendiskussion
Horizontale Varietäten der Fachsprache: Wirtschaftssprache, Fachsprache Medizin		2			2	10		Seminare, Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele, Gruppendiskussion
Tests und Vorbereitung darauf		4			4	12		Lesen und Analyse wissenschaftlicher Texte, Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele
Vortrag		4			4	14		Aufgaben zur Analyse der Fallbeispiele, Vortrag, Gruppendiskussion
	5	27			32	98		

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
1. und 2. Test	80% (40% + 40%)	in der Mitte und am Ende des Kurses	10 (ausgezeichnet). Ausgezeichnete Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 95-100 % der Fragen. 9 (sehr gut). Sehr gute Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 85-94 % der Fragen. 8 (gut). Gute Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 75-84 % der Fragen. 7 (befriedigend). Befriedigende Kenntnisse und Fertigkeiten, es gibt vereinzelte Fehler. Richtige Antworten auf 65-74 % der Fragen. 6 (ausreichend). Kenntnisse und Fertigkeiten sind schlechter als befriedigend, es gibt Fehler. Richtige Antworten auf 55-64 % der Fragen. 5 (schwach). Kenntnisse und Fertigkeiten entsprechen minimalen Anforderungen. Richtige Antworten auf 51-54 % der Fragen. 4, 3, 2, 1. Minimale Anforderungen werden nicht erfüllt.
Vortrag zur Präsentation der Analyseergebnisse	20%		10 (ausgezeichnet). Ausgezeichnete Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 95-100 % der Fragen. 9 (sehr gut). Sehr gute Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 85-94 % der Fragen. 8 (gut). Gute Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 75-84 % der Fragen. 7 (befriedigend). Befriedigende Kenntnisse und Fertigkeiten, es gibt vereinzelte Fehler. Richtige Antworten auf 65-74 % der Fragen. 6 (ausreichend). Kenntnisse und Fertigkeiten sind schlechter als befriedigend, es gibt Fehler. Richtige Antworten auf 55-64 % der Fragen. 5 (schwach). Kenntnisse und Fertigkeiten entsprechen minimalen Anforderungen. Richtige Antworten auf 51-54 % der Fragen. 4, 3, 2, 1. Minimale Anforderungen werden nicht erfüllt.

Author	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication; pages	Publishing house or internet site
Required reading				
Kontutytė, Eglė	2017	Einführung in die Fachsprachenlinguistik		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. Abrufbar unter: http://web.vu.lt/flf/e.kontutyte/files/2011/04/Kontutyte_Fachsprachenlinguistik_2017.pdf
Recommended reading				
Buhlmann, Rosemarie /	2018	Handbuch fach- und berufsbezogenen Deutschunterrichts DaF, DaZ, CLIL.		Berlin: Frank & Timme

Fearns, Anneliese		(= Forum für Fachsprachenforschung 141).		
Fluck, Hans- Rüdiger	1996	Fachsprachen		Tübingen: Franke
Hoffmann, Lothar / Kalverkämper Hartwig / Wiegand, Herbert Ernst	1998	Fachsprachen. Languages for Special Purposes	14 tomas, 1dalis	Berlin, New York: de Gruyter
Kniffka, Gabriele / Roelcke, Thorsten	2016	Fachsprachen und Fachsprachenvermittlung im Unterricht		Paderborn: Schöningh
Roche, Jörg / Drumm, Sandra (Hrsg.).	2018	Berufs-, Fach- und Wissenschaftssprachen. Didaktische Grundlagen.		Tübingen: Narr Francke Attempto
Roelcke, Thorsten	2010	Fachsprachen		Berlin: Schmidt

Stand: 20.11.2023